Region Stockholm

14

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg (V) gällande rehabiliteringsvården och coronakrisens effekter

HSN 2020-0693

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehabilitering-Habilitering-Hjälpmedel
Cecilia Matzon

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-10

HSN 2020-0693

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg (V) gällande rehabiliteringsvården och coronakrisens effekter

Ärendebeskrivning
I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ställer Jonas Lindberg (V) ett antal frågor gällande rehabiliteringsvården och coronakrisens effekter.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Jonas Lindberg (V)

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Hörselvården i Region Stockholm är uppdelat i två delar – den utvidgade hörselrehabiliteringen respektive den primära hörselrehabiliteringen. Patienter med komplicerad hörselproblematik samt barn och ungdomar under 18 år med hörselnedsättning utreds, diagnosticeras och rehabiliteras inom den utvidgade hörselrehabiliteringen vid Hörsel- och balanskliniken.

Personer över 18 år med lätt till måttlig hörselnedsättning tas omhand inom den primära hörselrehabiliteringen.

Sedan år 2011 bedrivs den primära hörselrehabiliteringen som vårdval enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). I länet finns 47 mottagningar inom vårdval primär hörselrehabilitering. Mottagningarna

finns spridda i Stockholms län. Förvaltningen bedömer att det finns en god tillgänglighet. Före pandemin så fanns det inga väntetider och utifrån detta har det inte funnits behov av en mottagning i egen regi.

1. *Finns det en akut åtgärdsplan för att rädda företag så att Regionen inte ställs utan fungerande hörselvård och viktig rehabilitering i en nära framtid?*

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen följer kontinuerligt utvecklingen per företag varje månad. Under juni månad har det dessutom genomförts uppföljning av samtliga hörselföretag via teams. Vid mötena gick man igenom konsekvenser av pandemin och hur den har påverkat företagen. Företagen har korttidspermitterat personal men inget företag har inkommit med uppsägning av avtal.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har gjort bedömningen att det saknas stöd i såväl avtal som lag för att Region Stockholm ska kunna ge särskild kompensation eller ersättning till Vårdgivare på grund av minskade patientbesök/vårdproduktion till följd av Covid-19 epidemin.

2. *Avser regionen att göra förändringar i kommande avtal med företag som verkar inom primär hörselrehabilitering och andra typer av rehabilitering så att denna situation inte uppstår igen vid en framtida krissituation?*

Förvaltningen gör en övergripande analys av pandemins effekter på vårdmarknaden. När denna analys är färdigställd kan man lämna förslag om eventuella åtgärder.

I regionens budget för 2019 fattade regionfullmäktige beslut om att det skulle presenteras en övergripande primärvårdsstrategi, med mål för en stärkt primärvård. En av åtgärderna är att minska detaljstyrningen och skifta uppdrag, ersättningsmodell och uppföljning mot resultat och kvalitet.

3. *Avser Regionen att utreda möjligheten att bygga upp egna enheter för primär hörselrehabilitering, och andra typer av rehabilitering, för att säkra en del av denna vård i egen regi?*

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) är den aktör som driver regionsdriven primärvård i Stockholms län. SLSO har samma möjligheter som privata aktörer att starta en hörselmottagning inom vårdval primär hörselrehabilitering. Inom andra vårdvalsområden, exempelvis primärvårdsrehabilitering, specialiserad fysioterapi och logopedi är SLSO

en självklar aktör inom respektive vårdvalsområde. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ser inget hinder för SLSO att öppna en hörselmottagning i egen regi.

4. *Har den aktuella krisen, där det visar sig att avgörande enheter inom vården fullständigt kan slås ut, fått regionen att självkritiskt analysera vårdvalssystemet och dess stora risker för befolkningen?*

Förvaltningen arbetar med att ta fram en samlad bild av hälso- och sjukvårdssystemets robusthet, till exempel vårdmarknadens respons, beredskap och försörjningskedjor. Först när analysen av detta arbete är klart kan man vid behov lämna förslag på åtgärder.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-08-10

Region Stockholm

HSN 2020-04-21

Vänsterpartiet

Skrivelse av Jonas Lindberg (V) gällande rehabiliteringsvården och coronakrisens effekter.

Covid-19 avslöjar många svagheter i vårt sjukvårdssystem. Det drabbar först och främst de som blivit allvarligt sjuka, men också vårdpersonalen utsätts för hälsorisker.

Därutöver har många vårdföretag drabbats och flera av dem hotas av konkurs eftersom deras ersättning är rörlig och helt kopplad till antalet patienter de tar emot. Under restriktionerna för att förhindra Covid 19-smitta så har många äldre inte längre möjlighet att besöka olika sådana vårdföretag.

Hade denna verksamhet varit offentlig hade man kunnat ta de negativa ekonomiska konsekvenserna under en längre period. Så är nu inte fallet, privata företag riskerar gå i konkurs med konsekvens att viktiga vårdinsatser försvinner under en troligen lång tidsperiod. För att lösa detta problem menar Vänsterpartiet att det både behövs statliga och regionala åtgärder för att stödja dessa företag i den aktuella krisen.

Ett exempel är företagen inom primär hörselrehabilitering som har avtal med Region Stockholm. Dessa företag debiterar Region Stockholm per anpassad hörapparat eller utfört hörseltest på mottagning. När de äldre inte har möjlighet att gå ut får dessa företag inte heller några patienter och kan därmed inte fakturera. Det finns ingen fast ersättning för ”infrastrukturen” (anställda audionomer, hyrda handikappvänliga lokaler, mätutrustning, bokningssystem, journalsystem). Konsekvensen av det nuvarande systemet är att Region Stockholm riskerar stå utan fungerande hörselvård efter Coronakrisen.

Ett annat exempel är inom vårdvalen, där har olika rehab-företag stora problem när de fysiska besöken nästan upphört och ersatts av digitala besök. De förra ersätts fullt ut och de senare bara till 40 procent, vilket är förståeligt under normala förhållanden. Men det systemet hotar idag under Coronakrisen att driva flera av dessa företag i konkurs.

För Vänsterpartiet är detta ett annat tydligt exempel på hur bräcklig hälso- och sjukvården blir med de så kallade vårdvalen. Den fria etableringsrätten har prioriterats före invånarnas rätt till säker vård, också under en kris. I nuvarande akuta läge är det dock nödvändigt att försöka rädda dessa företag för att inte i en snar framtid stå utan viktig vård som syftar till rehabilitering.

Med anledning av denna situation vill Vänsterpartiet ha svar på följande frågor:

1. Finns det en akut åtgärdsplan för att rädda företag så att Regionen inte ställs utan fungerande hörselvård och viktig rehabilitering i en nära framtid?

2. Avser regionen att göra förändringar i kommande avtal med företag som verkar inom primär hörselrehabilitering och andra typer av rehabilitering så att denna situation inte uppstår igen vid en framtida krissituation?

3. Avser Regionen att utreda möjligheten att bygga upp egna enheter för primär hörselrehabilitering, och andra typer av rehabilitering, för att säkra en del av denna vård i egen regi?

4. Har den aktuella krisen, där det visar sig att avgörande enheter inom vården fullständigt kan slås ut, fått regionen att självkritiskt analysera vårdvalssystemet och dess stora risker för befolkningen?